WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го СЕРПНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 13, 1959 No. 155. VOL. LXVI.

СТАН ЗАТРУДНЕННЯ В ЗДА ДОСЯГ У ЛИПНІ РЕКОРДОВОЇ ВИСОТИ 67,594,000 ОСІБ

Вашингтон. — Кількість затруднених у З'єдинених Державах Америки збільшилася в липні ц. р. до 67,594,000 осіб, досягаючи цим рекордової в історії ЗДА висоти. Згідно із звідомленням департаменту праці за липень цього року, кількість затруднених в половині цього місяця збільшилася на 252,000 в порівнянні до червня ц. р., і на 2,415,000 в порівнянні до липня минулого року. Водночас із цим між місяцями червнем і липнем ц. р. зменшилася кількість безробітних у ЗДА — на 238,000 до 3,744,000 осіб. Це число безробітних на 1,550,000 менше, як була кількість бєрзобітних в тому ж часі минулого року. Згідно зі звідомленням департаменту праці, розподіл усієї робітничої сили у ЗДА виносить тепер — 94,9 процентів затруднених і 5,1 процентів незатруднених. В минулому році, в липні, процент незатруднених виносив 7,3. Оцінка стану затруднення була зроблена в момент започаткування страйку сталеварних робітників, але й узгляднення страйкуючих сталеварних робітників не надто змінить процентове відношення у вище поданій статистиці. 500,000 страйкуючих робітників у сталеварній індустрії не можна зарахувати до безробітних, що ними можна вважати хіба тільки тих, які вирішили покинути працю в сталеварній індустрії в наслідок страйку і шукають тепер нової праці. Водночас із загальним збільшенням кількости затруднення, зменшилася кількість затруднених у сільському господарстві ЗДА, число яких впало на 400,000 осіб до 6,800,000 осіб. Це поменшення пояснюють поганим станом погоди, особливо ж на півдні ЗДА. Кількість негосподарських робітників (в індустрії і в урядах, поза сільським господарством) збільшилася на 658,000 до рекордового числа — 60,769,000 осіб. В червні ц. р. кількість затруднених негосподарських робітників виносила тільки 60,111,000 осіб. Щодо безробіття, то найбільше безробітних було поміж неграми.

Президент проти встрявання уряду в справу страйку сталеварів

Вашингтон. — Із секретаріяту през. Айзенгавера подають, що він заявився рішуче проти будької інтервенції федерального уряду у справі страйку сталеварних робітників і затяжних переговорів між проводом робітничих спілок та керівництвом сталеварних компаній, які тривають уже 4-ий тиждень. З вимогою, щоб Президент і федеральний уряд почали всі потрібні заходи для припинення страйку і встановили реченець закінчення переговорів виступила востаннє група демократичних сенаторів, які підписали окрему резолюцію в цій справі. Мотивують демократичні сенатори свою вимогу встановлення реченця для закінчення переговорів у сталеварній індустрії і призначення окремої урядової комісії для вирішення справи, якщо до того реченця новий контракт не буде підписаний, тим, що недобре буде, щоб під час відвідин Хрущова у ЗДА страйк сталеварів продовжувався. На думку президента Айзенгавера, сталеварні компанії і спілка сталеварних робітників повинні дійти до порозуміння самі з допомогою федеральних посередників, але без будьякого тиску федерального уряду на них. На тому ж становищі стоїть і віцепрезидент Ніксон, який заперечив, наче б то він мав вимагати інтервенції уряду в справу закінчення страйку сталеварів.

ЗІЗНАННЯ І. П. БАГРЯНОГО В КОНҐРЕСІ ПОЯВИЛОСЬ ОФІЦІЙНОЮ ПУБЛІКАЦІЄЮ

Вашингтон. — „Контроля над мистецтвом в комуністичному царстві" — „Нарада з Іваном П. Багряним" — „Комітет Не-американських дій, Палата Репрезентантів, 86-ий Конгрес, Перша сесія", — такий заголовок окремої публікації, виданої державною друкарнею у Вашингтоні з датою 3 червня 1959 року. Ця брошура має 24 сторінки друку з добавленням змісту та списку прізвищ і часописів, що про них згадується в тексті. На зміст брошури складаються зізнання, складені Іваном Багряним, відомим письменником та головою Української Національної Ради, перед конґресовою Комісією для розгляду не - американських дій, що її головою є конґресмен Френсис Е. Волтер з Пенсилвенії. Ця брошура — це черговий офіційний документ англійською мовою про мартирологію української культури під большевицьким режимом. Український Конґресовий Комітет дістав поважну скількість цієї брошури та розсилає її масово американським бібліотекам, установам і діячам.

В АМЕРИЦІ

● **В Гетисбурґу, Па.,** відкрито тимчасову канцелярію для през. Айзенгавера, де він урядуватиме під час вакацій на своїй ґетисбурзькій фармі. Перебуватиме там Президент до дня 26 серпня ц. р., значить, до часу свого виїзду до Европи.

● **Совєти плянують** влаштувати совєтську виставку, що закінчилася дня 10 серпня ц. р. в Ню Йорку, теж і в Мехіко Сіті, столиці Мехіко. В цій справі їздив до Мехіко Сіті керівник цієї виставки Манжуло із своїми секретарями.

● **Канадійський та американський уряди** підписали договір про збільшене використовування американськими збройними силами канадійського повітряного транспорту. В майбутньому канадійські літаки перевозитимуть не тільки військові з'єднання, але теж і військові вантажі та військовий цивільний персонал.

● **Демократичний сенатор Ален Библ з Невади** вніс до Конґресу законопроєкт, який передбачає асиґнування одного мільйона долярів річно на студії і використовування соняшної енергії. У мотивації свого законопроєкту Библ ствердив що в цій ділянці Америку випередили не тільки Совєти, але й Ізраїль, які використовують уже соняшну енергію у своїй індустрії.

● **Д-р Ралф Дж. Бонч,** американський негр, підсекретар для політичних справ в Об'єднаних Націях виїхав дня 10 серпня ц. р. в 8-денну подорож до Австрії і Польщі.

● **Федеральне Бюро Інвестиґацій** почало слідство в справі рекрутування між домініканською еміґрацією і порторіканцями добровольців для боротьби проти диктаторського режиму ґенераліссімуса Трухільо. Леґальні домініканські еміґрантські організації у ЗДА заперечують таку можливість. Одержано вістки про факти такого рекрутування з кіл порторіканської молоді, згідно із зізнаннями якої кубинські аґенти вже від довшого часу рекрутують у ЗДА добровольців для вишколу їх на Кубі і для використання їх в інвазії на Домініканську Республіку.

УККОМІТЕТ ПЛЯНУЄ ШИРОКУ АКЦІЮ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ВІДВІДИН ХРУЩОВА

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки в окремому повідомленні до своїх Відділів і Організацій заповідає широку мирно-протестаційну акцію проти відвідин совєтського диктатора Хрущова в цій країні, плянуючи її разом з іншими патріотичними організаціями „з метою переконати американський нарід, що Хрущов це кат України, персонально відповідальний за масові вбивства українців та інших народів, які на нещастя були покорені російським комунізмом та що Хрущов є в ЗДА небажаною особою". В рамках цієї акції передбачається висилку відповідних листів і меморіялів президентаві Айзенгаверові та всім сенаторам, конґресменам, губернаторам, посадникам більших міст та керівним церковним і світським достойникам. У меморіялах і листах крім подання фактичного матеріялу про народовбивчу ролю Хрущова та шкідливість його відвідин у ЗДА, буде поданий також апель до підтримки українців у їхніх змаганнях. Екзекутива УККА, крім того, приготовляє публікацію окремої летючки для познайомлення американського загалу зі злочинами Хрущова супроти поневолених народів взагалі, а України зокрема. Плянується повести серед громадянства кампанію писання листів до членів Конґресу з виясненнями в тих самих справах. Рівночасно передбачається, що українські громади в поодиноких місцевостях, разом з такими патріотичними американськими організаціями, як Американський Леґіон, Ветерани Закордонних Воєн, Лицарі Колюмба, робітничі й інші організації, повинні організувати мирні демонстрації проти Хрущова і жалобу з приводу його відвідин у цій вільній країні: УККомітет в дальшому плянує звернутись ди Ієрархів Українських Церков, щоб вони з тієї нагоди доручили відправляти в Церквах жалобні Богослуження за жертви Хрущовського терору та зарядили жалобне дзвонення в церквах. Під час мирних демонстрацій повинні бути виставлені відповідні таблиці і плякати. На закінчення свого повідомлення УККомітет апелює до громадянства, щоб збільшило і приспішило висилку своїх пожертв на цілі УККА, в цьому і на переведення заплянованої кампанії з нагоди відвідин Хрущова.

Привіт для Хрущова в Америці: „Вітай" вбивнику!

"Welcome Murderer!" — „вітай вбивнику!" — це заголовок передової статті редактора відомого журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" Дейвіда Лоренса, надрукованої в тому журналі в числі на 1-го серпня. У статті зацитовано в першу чергу заяву американського представника в Об'єднаних Націях Генрі Кебота Ладжа та заяву Державного Департаменту після совєтської масакри на Мадярщині, зглядно після публікації висліду слідства Комітету Об'єднаних Націй в тій справі м. р. Ствердивши, що саме Хрущов поносить відповідальність за ті та безчисленні інші злочини та висловивши ряд гірких докорів Америці, Англії, Франції та іншим народам, які обманюють себе надією уласкавити диктатора і вбивника Хрущова, цитований автор запитує: „Невже ми втратили перспективу? Невже ж ми маємо просити і забути морд невинних осіб на Сибірі? Невже ж ми маємо позбавити поневолені народи Східньої Европи і Середнього ходу їхньої надії на еманципацію?.. Який принцип гуманности каже нам поступати якнебудь інакше, як тільки суворо з вбивником, що є сьогодні головним ворогом миру в світі? Який принцип „дипломатичної куртуазії" вимагає від нас мовчанки тоді, як людина, що погрожувала „угробити" нас, причалить до наших берегів нібито переговорювати в справі якогось важливого порозуміння, що його він ніколи не пошанує, якщо взагалі підпише? Ми, очевидно, повинні забезпечити Хрущову персональну безпеку, але ми повинні щоденно кричати йому в вухо справу проти вбивства і тиранії. Нехай же рідні і патріоти поневолених держав парадують по вулицях Ню Йорку з накритими прапорами домовинами день за днем під час відвідин Хрущова, пригадуючи йому, що бодай ми в Америці не ґльорифікуємо вбивників. Нехай же на таблицях буде виписано: „Вітай вбивнику"! кЮПиутьалоояпл

„Джорнел Америкен" цитує „Свободу" в справі відвідин Хрущова

Ню Йорк. — Місцевий щоденник „Джорнел Америкен" у числі з 4-го серпня подав опінію різних етнічних груп метрополії в справі відвідин Хрущова в Америці, цитуючи при цьому також опінію „Свободи". В цій справі „Джорнел Америкен" пише:

„Українська газета „Свобода", у передовій статті під заголовком „Національна ганьба" атакує Хрущова, як „ката України" та виновника масових вбивств і розправ на Україні під час його побуту там, як намісника Сталіна. Відвідини Хрущова в Америці є в його інтересі, а не в інтересі Америки. Проте, Хрущов буде гостем президента Айзенгавера і тому українська газета закликає своїх читачів здержатитись від ексцесів".

„Джорнел Америкен" цитує також опінію ряд інших чужомовних газет, між ними „Нового Русского Слова" польського „Нового Святу" чеського „Ню Йоркського Денника та інших.

ШОСТИЙ З ЧЕРГИ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА ВРОЧИСТО ВІДКРИТИЙ НА СОЮЗІВЦІ

ДО УЧАСТИ ЗГОЛОСИЛОСЬ 58 КУРСАНТІВ НА 62 ЗАРЕЄСТРОВАНИХ. КУРС ПРОХОДИТИМЕ ПІД ЗНАКОМ МАЗЕПИНСЬКОГО РОКУ З ОКРЕМИМ „МАЗЕПИНСЬКИМ ДНЕМ" 30-го СЕРПНЯ

Союзівка, Кергонксон. — Минулого понеділка, 10-го серпня, на цій оселі Українського Народного Союзу відбулося врочисте відкриття уже шостого з черги Курсу Українознавства, до участи в якому зареєструвалось у цьому році рекордове число 62 курсантів, з чого 58, в тому 28 хлопців і 30 дівчат, зголосилось в означеному часі. Ці курси започатковано в 1954 році на підставі рішення Головного Уряду УНСоюзу та при співпраці Ліги Української Молоді Північної Америки, яка й досі цими курсами живо інтересується та співпрацює у їх організації і веденні.

Досі ці курси відбуло 165 курсантів, переважно зпоміж народженої в ЗДА і Канаді української молоді. Цьогорічне зголошення курсантів збільшує цю кількість до 227 осіб. Територіяльно на курсах заступлені майже всі стейти ЗДА і провінцій Канади, в яких є українські громади, від Британської Колюмбії до Флориди. Офіціяльне відкриття курсів, що відбулося у побільшеному та відновленому вестібюлі головного будинку оселі, попередила Служба Божа, яку о год. 8:30 рано відправив всч. о. Любомир Гузар, який сам за своїх недавніх студентських часів проводив вакаційний час на канцелярійному затрудненні на цій оселі. У своїй проповіді О. Л. Гузар звернув курсантам увагу на два головні аспекти тих курсів: пізнання українських культурних скарбів і національних традицій, щоб опісля практикувати та доповнювати їх у своїй праці і своєму житті, та на другий аспект — вакаційний відпочинок, що буде у кожному відношенні корисний, якщо буде проведений з Богом. Після Богослуження головний предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин, у приявності всіх членів Екзекутиви УНСоюзу, деяких членів Головного Уряду, інструкторів і батьків та численних гостей, відкрив офіціяльно цей уже шостий з черги Курс Українознавства на Союзівці. Він підкреслив його важливість тим, що до участи в ньому зголосилася у цьому році рекордова кількість курсантів, що сам курс відбувається у Мазепинському Році, що дає окрему нагоду пізнати і вивчити важливу добу в розвитку української історії і української культури, як і згадував про актуальні політичні події, зокрема схвалений Конґресом і проголошений Президентом Тиждень Поневолених Націй, як і недалекі відвідини совєтського диктатора Нікіти Хрущова в цій країні, що вимагає окремої акції та дає відповідну нагоду для поширювання правди про Україну. Крім п. Д. Галичина, до курсантів і зібраних батьків та гостей коротко промовляли: заступники гол. предсідника УНСоюзу Йосип Лисогір і Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян, ред. А. Драган, гол. контролер інж. Степан Куропась, гол. радний Богдан Зорич, директор курсів проф. д-р Василь Стецюк, який пригадував, що як колись ремляни молились до масок своїх предків, так і кожна модерна людина знайде найбільші скарби в культурі історії і традиціях свого народу, інструктори курсів проф. Іван Близнак і п. Галя Підручна, адв. Іван Робертс, що вітав курсантів від очолюваного ним Товариства Українських Професіоналістів, заповідаючи рівночасно передачу всім новим курсантам в подарунку від Т-ва книжки „Юкрейніен Артс", та коротко приявний на відвідинах на Союзівці ред. Євген Зиблікевич. Гол. предс. Д. Галичин представив також ряд гостей, між ними відомих зі своєї активности п. М. Бобечка й інж. Є. Волошина, інж. Прухницького, п. Івана Галичина, Василя Цюпу та інших. Правила побуту і поведінки курсантів на Союзівці вияснив дотепно її управитель Данило Слободян. Ця врочистість відкриття курсів тривала одну годину, після чого учителі негайно приступили до поділу курсантів на відповідні групи та до полагодження інших вступних формальностей, після чого негайно почалося навчання. В загальному передбачено на цих курсах 130 годин навчання української мови, літератури, культури, історії, географії та споріднених знань українознавства, як і широку самодіяльну активність.

ХРУЩОВ ВИСТУПИТЬ В ГЕН. АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд, зараз після того, як дізнався про запрошення Хрущова приїхати до ЗДА, запросив його з свого боку — виступити з промовою на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Хрущов очевидно — поквапно прийняв цю пропозицію та хотів виголосити промову в Об'єднаних Націях зараз першого дня після свого приїзду до Америки, 15 вересня ц. р., коли-то якраз відкривається нова сесія Генеральної Асамблеї. Але Генеральний Секретаріят ОН не погодився на це, бо перші дні кожної Генеральної Асамблеї традиційно призначені для необхідних формальностей: вибору нового президента і складу головних комісій, схвалення денного порядку, прийняття до відома звідомлення генерального секретаря і т. д. Після того наступає десятиденний період виповнений генеральною дебатою, в якій виступають майже всі головні делегати 82-х членських держав. Генеральний секретар ОН піддав Хрущову суґестію, щоб він виголосив свою промову в часі поміж закінченням початкових формальностей на Генеральній Асамблеї та генеральною дебатою, отже 17 або 18 вересня, але показалося, що тоді Хрущов не хотів би переривати своїх нарад у Вашинґтоні. Ото ж він виступить з своєю промовою імовірно щойно 21 або 22 вересня ц. р. За газетними інформаціями — він ночуватиме в помешканні совєтського делегата при ОН Аркадія Соболева в будинку совєтської делеґації при 680 Парк Евеню і 68 вул. в Ню Йорку. Ця справа створює новий великий клопіт для нюйоркської поліції, яка бажає собі, щоб „дорогий гість" якнайкоротше перебував тут, якнайменше їздив по Ню Йорку та мешкав якнайближче до палацу Об'єднаних Націй. Тому нюйоркська поліція рада, що Хрущова не треба буде ескортувати й охороняти в совєтській підміській резиденції в Гленкові на Лонґ Айленді. Тому, що виступ Хрущова на засіданні Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй буде своєрідною сенсацією для тих, що цікаві побачити грубу фіґуру червоного диктатора, вже тепер рішено, що 800 місць на галерії для публіки будуть роздані родинам і найближчим приятелям делеґатів. — При цій нагоді часописи пригадують, що президент Айзенгавер промовляв двічі на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Крім нього, з-посеред голів урядів, промовляли там тільки ще індійський прем'єр Джавагарлал Неру та колишній прем'єр Франції Пієр Мендес-Франс.

Хрущов погодився прийняти в Америці представників жидів

Штокгольм. — Лідери Світового жидівського Конґресу, які саме відбули тут 10-денні наради, дістали з Москви вістку, що Нікіта Хрущов погодився прийняти під час своїх відвідин у ЗДА представників американських жидів, з якими він переговорив би ситуацію жидів в Совєтському Союзі. Як відомо, жиди в західньому світі оскаржують большевицький режим в асиміляційній політиці супроти жидівства, яка не дозволяє жидам в СССР плекати свою національну культуру та віру. Філіп Клюцнік, почесний президент жидівської організації Бнай Бріт, звернувся з закликом до американських жидів — припинити всякі внутрішні сварні та створити єдиний фронт для спільного виступу перед Хрущовим. Американські жиди вже звернулися до совєтської амбасади у Вашинґтоні, щоб вона підготовила прийняття Хрущовим їхньої делеґації. Хрущов, у розмовах з чужинецькими гістьми, палко заперечував закиди щодо московсько-большевицького антисемітизму та покликувався на „свободу" творчости жидівських письменників і мистців в СССР, промовчавши, що їм дозволяється діяти в користь роволяється діяти в користь виключно тільки російського письменства чи мистецтва, а не національного жидівського.

Голова Найвищого Суду Ірл Воррен перебуває, як турист, в СССР

Москва. — Головна американського Найвищого Суду, колишній губернатор Каліфорнії Ірл Воррен, перебуває тепер з дружиною в Совєтському Союзі, як турист, і відвідав американську виставу в Москві. Він виголосив там коротку промову до маси московських відвідувачів виставки та дав багато автографів на програмах вистави. Ірл Воррен замешкав в Москві в резиденції амбасадора Левеллина Томпсона, але не влаштовано ніяких офіційних прийнять у зв'язку з його приїздом. Воррен плянує оглянути ще Ленінград та поїхати відтіль до Західньої Німеччини, куди запрошено його для студій над західньо-німецьким судівництвом. Американський амбасадор у Москві Левеллин Томпсон відлетів в минулий вівторок з дружиною і трьома дітьми на ферії до З'єдинених Держав. Він перерве свої ферії у зв'язку з приїздом Хрущова до Вашинґтону 15 вересня ц. р.

Представники УНС, учителі і учасники Шостого Курсу Українознавства на Союзівці

Шостий з черги Курс Українознавства на Союзівці відкрито врочисто в понеділок, 10-го серпня, і він триватиме до 4-го вересня. На фото: представники УНСоюзу, учителі і учасники цих курсів. Сидять (від ліва): проф. д-р Василь Стецюк, директор Курсів, Галя Підручна — учителька, ред. А. Драган, гол. контролер інж. Ст. Куропась, заступник гол. предсідника УНС Йосип Лисогір, заступниця гол. предс. Анна Герман, гол. предсідник Дмитро Галичин, всч. о. Любомир Гузар, що започаткував Курс відправою Служби Божої, гол. касир Роман Слободян, гол. радний Богдан Зорич, гол. секретар д-р Ярослав Падох, проф. Іван Близнак, учитель Курсу. Крайній зліва стоїть управитель Союзівки Данило Слободян, а крайній справа стоїть його асистент Володимир Квас. Всі інші — курсанти. Фотознімка зроблена на площі біля „Львова", де відбуваються цьогорічні курси.
Світлив Вол. Берізка

У СВІТІ

● **На Формозі (Тайвані),** осідку вільного китайського уряду, сталася жахлива повінь. Внаслідок двомісячних дощів, що досягли найбільшої натуги минулого тижня, виступили з берегів всі ріки на тому острові, прорвавши ґреблі й понищивши залізничні шляхи. 619 осіб втопились, а доля 459 осіб ще не відома. 27,829 домів цілком знищено, а 12,441 пошкоджено. Серед людських жертв нема американців і взагалі чужинців, які живуть переважно в столиці Тайпеї. Американський уряд асиґнував 250,000 долярів для першої допомоги потерпілим. Гелікоптери Сьомої фльоти беруть участь в рятунковій акції.

● **Кипрсько - грецький архиєпископ Макаріос** вислав до ґенерала Георґа Ґріваса, що живе в Греції, єпископа Антімоса, в ролі посередника. Між цими двома керівниками недавньої затяжної боротьби кипрських греків проти англійської адміністрації прийшло до гострого конфлікту після того, як архиєпископ Макаріос погодився на підписання договору в справі Кипру між Англією, Грецією і Туреччиною, а ген. Ґрівас натаврував той договір. Ген. Ґрівас, кол. командант революційного підпілля кипрських греків, не прийняв єпископа Антімоса.

● **Папа Іван XXIII** прийняв на приватній авдієнції в своїй літній резиденції у Кастель Ґандольфо 200 епархіяльних лідерів італійської організації Католицька Акція, яка охоплює коло 3,000,000 членів. Папа виголосив до них промову, в якій закликав світських і духовних діячів Католицької Акції поширювати в своїй діяльності засади християнської моралі, але не вмішуватися в буденну партійно - політичну роботу.

● **Французькі власті твердять,** що 33-річний американець Мартин Аллен та його 35-річний приятель — італієць Ренато Грассі допустились зловживань у французькому відділу „Амерікен Експресс Кампані" на 1 мільйон долярів. Американські директори тієї компанії мовчать про цю справу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖЕРТВИ СПІВІСНУВАЛЬНОГО МРЯКОБІССЯ

Коли під час большевицької революції 1917-го року жертвами майстерної брехні, підступу й віроломства падали не тільки маси, але й політично грамотні діячі, то їх можна ще зрозуміти, бо тоді вперше виступили большевики на арену історії. Але коли тепер, після понад 40 років найжахливішого народовбивчого експерименту, все ще трапляються наївні жертви большевицької забіганости, і до того ж серед відповідальних державних мужів, то це вже не має й не може мати жадного виправдання, а вияснення цього треба шукати тільки в тому мрякобіссі, що його витворила патологічна співіснувальна атмосфера.

Дев'ять американських губернаторів провели в липні цього року тритижневу подорож по Совєтському Союзу. Повернувшись до ЗДА, вони оприлюднили спільний звіт, в другій точці якого є таке твердження: „Ми не бачили ніяких познак, щоб совєтський нарід виявляв бажання виректися своєї системи правління й економіки більше, ніж наш нарід бажає виректися своїх основних вірувань".

Зацитоване речення є жахливим свідоцтвом незнання історії, природи, характеру, політичного клімату і суті наївної в Совєтському Союзі державно-політичної системи. В американському політичному й науковому світі, ба навіть у широких колах громадянства поінформованість щодо східньо-европейських справ, зокрема щодо большевизму й російського імперіялізму, зробила вже великі поступи. Особливо цей поступ помітний у державному департаменті: промови, заяви й відповіді на пресових конференціях покійного Джана Фостера Доллеса, були зразком першорядного знання совєтської системи правління, опертої на поліційному апараті, керованому партійною клікою. Однак, як видно з наведеного звіту, Схід Европи, большевизм і життя в умовинах тоталітарного режиму і всеохоплюючої поліційної контролі все ще навіть для частини державної верхівки в ЗДА є „терра інкогніта", є джунглі, в яких трудно зорієнтуватись. Можна не дивуватися сірим громадянам з обмеженим кругом зацікавлень і якоюсь чи обмеженою політичною освітою. Але треба визнати за річ найбільш жалюгідну, що 9 губернаторів, голів автономних стейтів, що з них деякі територією більші за середню европейську державу, підписуються під твердженням, яке свідчить про повну ігноранцію відносин під большевицьким режимом.

Як, на думку цих губернаторів, мало б проявлятись на 41-му році існування большевицької диктатури „бажання виректися системи правління і економіки"?! Чи, наприклад, *ворожими до режиму вуличними демонстраціями, які вони* — туристи — могли б обсервувати з вікон готелів у Москві, Києві чи Тбілісі? Чи вони уявляють собі, що будь-хто з совєтських громадян може нарікати перед чужинцями на совєтську владу чи маніфестувати революційно-визвольницькі тенденції?! В який спосіб губернатори старалися вияснити, чи „совєтський нарід" дійсно вдоволений з накиненої йому московсько-большевицької диктатури? Чи вони, нарешті, свідомі того, що немає „совєтського народу", а є десяток народів, збройною силою уярмлених і загнаних в спільну тюрму?!

Коли сірий турист, що відбув тритижневу поїздку по СССР, розповідає про свої враження і висловлює свої абсурдні завваги в приватному гурті знайомих, то його невігластво можна вибачити. Але коли невігласні завваги висловлюються у формі комунікату з підписами високих державних урядовців, то вони вносять баламутство в публічну опінію і приносять поважну шкоду.

Вернувшись з СССР, американські губернатори рекомендували президентові Айзенгаверові запросити Хрущова до Америки, щоб він — як і інші совєтські проводирі-туристи — краще пізнав Америку й визбувся своїх фальшивих про неї уявлень. Але самі ці губернатори дали найпереконливіший доказ, що тритижнева туристична подорож і „наради з сотнями службовців усіх ступнів правління", на які покликаються ці губернатори у вступі до свого комунікату, не є достатньою нагодою для дійсного пізнання країни і відносин в ній. Коли високоосвічені губернатори, з безсумнівною доброю волею, дійшли до таких жалюгідних висновків, то чого можна сподіватися від фанатиків типу Хрущова. Мікояна й Суслова, яким партійна доктрина згори диктує погляди й наказує дивитись на світ та його явища крізь окуляри догми?!

Коментована заява губернаторів у теперішній ситуації переходить звичайну наївність та непоінформованість, а її безвідповідальність буде це найлегшим поняттям, яким такого роду заяви можна окреслити.

ПОШТА І ЦЕНЗУРА

Згідно з існуючими, давнішими й новішими законами, американська пошта має обов'язок охороняти громадян від моральної і матеріяльної шкоди, що може виникнути внаслідок поширювання переданих їй для розсилки порнографічних видань, ошукаиних оголошень та ворожої пропагандивної літератури. Все ж таки, всупереч твердженням різних комуністичних і „прогресивних" газет, цей обов'язок не дає ще пошті права цензурувати закриті листи та посилки приватних осіб і підприємств, бо перегляд таких листів і посилок вимагає в кожному випадку судового дозволу.

Тому ні в уряді генерального поштмайстра ЗДА, ні в окремих поштових урядах немає ніяких цензорських бюр чи спеціяльних цензорів, завданням яких мав би бути перегляд всього того, що розсилається поштою, і виловлювання „забороненого матеріялу". З допомогою спеціяльних, дозволених, а то й дорученим законом поштовим урядам заходів і засобів пошта має докладати всіх зусиль до того, щоб не допустити до адресатів посилок, які колідують з загальним поняттями пристойности, які своїм ошукаиним змістом можуть спричинити шкоду громадянам або які мають своєю ціллю викликати державний переворот чи захитати державною безпекою.

Поштові інспектори й уряди встановлюють, чи надається та чи інша посилка до поширювання, не на підставі перегляду самих посилок, але на основі скарг адресатів, які одержують обманні оголошення або непристойну чи пропагандивну літературу. Посилки другої кляси, особливо з журналами і газетами, книжкові пакети, як також посилки четвертої кляси можуть бути в принципі переглядані поштовими інспекторами, згідно, зрештою, з приміткою, надрукованою на таких посилках, що „вони можуть бути відкриті для поштової інспекції". Цей „привілей" пошти спрямований передусім на встановлення, чи якесь видавництво не розсилає журналів, газет та інших видань із непристойним (порнографічним) змістом. Якщо ж іде про охорону адресатів проти спроб обману з допомогою фальшивих чи ошуканчих оголошень, то для тієї мети поштові інспектори ведуть спеціяльну картотеку фірм і осіб, запідозрених у веденні недозволеної законом ошуканчої оголошеневої діяльности. Єдиним практичним вислідом перевірки журнальних і книжкових посилок може бути заборона для даних фірм чи осіб розсилати шкідливі для загалу видання. Сама ж пошта не має ніякого права забороняти само видавання чи продаж такої непристойної, з морального погляду, літератури. Навіть само рішення про заборону розсилати якесь видання може бути змінене або скасоване судовою постановою. Неприйняту поштовими урядами для розсилки літературу чи й інший матеріял видавець або фірма можуть доставляти безпосередньо до книгарень, а ці останні можуть їх цілком свобідно продавати, знову ж таки без права розсилати поштою своїм клієнтам.

Запобіжні заходи пошти проти розсилання літератури і матеріялів з непристойним змістом базуються правно на федеральному акті з 1873 року і на ріщенні Найвищого Суду з 1957 року, згідно з яким „непристойність у слові і в пресі не є ділянкою, що її охороняє конституція". Заходи проти обманних оголошень базовані на федеральних законах, в яких цього рого роду дії визнані, як протизаконні, а то й злочинні.

На зовсім інших правних основах базується проблема охорони громадянства від ворожої пропаганди, поширюваної із закордону. Заходи в цій ділянці покладені не тільки на уряд генерального поштмайстра та його інспекторів, але й на митні уряди в таких головніших портах, як Ню Йорк, Шикаго і Сан Франсіско, до яких приходить вся пошта з інших країн світу. Митні й поштові заходи в цій ділянці базуються на постановах Акту 1938 року про реєстрацію чужоземних агентів, спрямованого в той час проти нацистичної пропаганди, що почала була заливати З'єднані Держави Америки. Уже згодом, по закінченні другої світової війни, ці заходи застосовано проти комуністичної пропагандивної літератури, масово надсиланої до ЗДА у зв'язку з Корейською війною. Митні уряди почали з того часу затримувати всю надсилану на адресу приватних американських громадян з СССР та з інших комуністичних і некомуністичних країн літературу, що підпадає під категорію „чужоземної політичної пропаганди".

Для перегляду надсиланих до ЗДА комуністичних періодичних та неперіодичних видань і інших посилок, існує при митному уряді в Ню Йорку, подібно як і в інших містах, бюро перекладачів, які переглядають увесь матеріял і встановлюють, чи надається він для доручення адресатам. Тому, що багато такої літератури надсилано останнім часом на адреси приватних осіб, які цього собі не бажають і не замовляли надсиланих їм книжок та часописів, поштові уряди почали розсилати адресатам картки із запитом, чи вони справді замовляли надіслану їм пропагандивну літературу і чи хочуть її далі одержувати. Якщо адресат дає позитивну відповідь, то йому посилки доручають, якщо ж ні, то всі надсилані на його одресу посилки знищуються. Треба ствердити, що ці запобіжні поштові заходи не стосуються видань, надсиланих до книгарень. Так, наприклад, у совєтській книгарні в Ню Йорку та в інших книгарнях із совєтськими виданнями в інших містах ЗДА (Сен Франсіско, Вашингтон та ін.) кожен американський громадянин може купувати вільно і без ніяких обмежень усі совєтські періодичні та неперіодичні видання.

Розсилання американськими поштовими урядами карток із запитом, чи даний адресат бажає одержувати надсилану йому, дуже часто без його відома, комуністичну літературу, стало останнім часом приводом для атаки московських „Ізвєстій" на американську свободу слова і преси. Згаданий часопис в числі з 26-го липня ц. р. вмістив репродукцію такої картки разом із коментарем, спрямованим проти заяви віце президента Ніксона, що на протязі одного тільки року з ЗДА розіслано понад пів тора мільйона примірників совєтських видань. В редакційному коментарі, надрукованому поруч, „Ізвєстія" стверджують, що про свободу поширювання совєтських видань у ЗДА говорити не приходиться, бо, наприклад, якийсь там американський громадянин замовив собі видавану в Москві англійською мовою газету „Москов Нюз", але, замість 52 чисел, одержав тільки шість . . .

Заперечуючи єдиним цим фактом наявність свобідного поширювання совєтських видань у ЗДА, „Ізвєстія", які є офіційним органом совєтського уряду, не згадують ні словом про те, що всі совєтські видання у ЗДА можна купувати свобідно по книгарнях та по кіосках, а журнали й газети можна не тільки виписувати, але й безперебійно одержувати поштою з СССР. Не згадано в „Ізвєстіях" ще й тієї „подробиці", що такої можливости, якщо йде про американські видання, не мають совєтські громадяни, просто тому, що в СССР немає ні однієї книгарні чи кіоску, де б видання із закордону можна було передплатити або купити. Спроба ж адміністрації американської виставки в Москві влаштувати на виставковій площі газетний кіосок для продажу американських газет закінчилася, як відомо, (про це також не пишуть „Ізвєстія"), забороною совєтського уряду.

ЩАСЛИВА ІНІЦІЯТИВА

Париж. — У всьому світі відомо, що вакації у Франції — це масова психоза. Конкретні розмови про „ваканс" починаються вже від Нового Року, а менш конкретні не припиняються ніколи. Сміливо можна сказати, що вакації у Франції це така ж проблема, як в Америці авто: його обов'язково треба мати, а коли маєте авто, то треба їхати. Все одно куди і все одно чого. Навіть не обов'язково для полагодження якоїсь справи або для відпочинку, а взагалі — треба їхати.

Так і французи, а зокрема ж уже парижани: треба не тільки їхати, але самою підготовою треба додатково вимучитись. Тому деякі часописи лясували останнім часом „акцію пре вакансу", тобто підготови до вакацій, щоб при цій підготові відпочити, бо самі вакації можуть бути для багатьох втомлюючими. Адже поважний відсоток людей, зокрема заможніших, вважає їх нагодою об'їдатися і впиватися.

Тож зрозуміло, що в літній період політичні справи відходять на дальший план, а на першому стає все, що зв'язане з відпустками. Навіть забувають люди, що у вересні вони мусять платити податки (у Франції податок платять разом за цілий рік).

А проте, всю Францію глибоко схвилювала поїздка віце-президента Ніксона до СССР. Преса писала про цю поїздку незвичайно широко, як про найбільшу сенсацію. Писала з небувалими для французів, — які всі закордонні справи вважають за другорядні, — компліментами вбік Р. Ніксона, маючи до нього багато симпатії, не зважаючи на те, що збідніла Франція не любить багатих американців.

В даному випадку виявилась західня солідарність, і французи, можна сказати, відчували гордість, що західній державний муж сказав багато правди москалям, поставивши чоло балакучості Нікіти Хрущова. Найвиразніше було підкреслено в пресі, що Ніксон приїхав до СССР саме після схвалення Конгресом резолюції про встановлення Тижня поневолених народів.

Усі крім комуністів, які поїздку Ніксона промовчали, вважають це найщасливішою ініціятивою ЗДА за останній час. Просто тому, що це у великій мірі підкреслює, що Захід навчився говорити з большевиками їхньою мовою. Досі бо розмови були без рівних шансів. Ось запросите ви в гості Мікояна чи Козлова. Ви вважаєте, що він — гість і з ним слід бути чемним. І ви є чемні, а він ні. Він буде говорити про те, що — мовляв — розходження є між Москвою і урядом ЗДА, а не між СССР і американським народом. Він бодай натякне, що — мовляв — американський нарід хоче миру, а не хочуть його „палії війни" — урядові кола, „капіталісти" і т. д.

Словом, такий гість прилітає з оливковою галузкою в писку, а сичить підривною пропагандою, не оглядаючись на ніякий добрий тон. Він використовує свою позицію гостя, щоб вести свою пропаганду або „ширити свої ідеї", якщо говорити високим стилем. Захід же через свою чемність промовчує свої ідеї, відступає від своїх принципів.

Під час подорожі Ніксона і після ухвалення резолюції про Тиждень поневолених народів усі вперше відчули, що і Захід здібний голосити свої ідеї навіть будучи запрошеним в гості до злодія. Це дає рівні шанси, і це з присмністю відчула Европа. З присмністю відчули всі европейські держави, бо нарешті Хрущов був змушений виправдуватися, був змушений доказувати Ніксонові, що нема поневолення в СССР. І таким чином розмова йшла таки про поневолення, про московський імперіялізм, а не про те, коли Москва походає капіталістичний світ.

Цей нюанс зрозуміли в Европі як вияв ініціятиви ЗДА. А Америку тут вважають таки лідером західнього світу, не зважаючи на тепліші чи холодніші почування до неї і до тих ДжіАй, які мають більше грошей від французького інженера.

Відомий політик і публіцист, кол. амбасадор Франції в Німеччині, член Французької Академії — Франсуа Поансе — вмістив у „Фігаро" передову, в якій вважає, що це — найдошкульніший захід Америки у відношенні до Москви. Подібний відгук мала американська ініціятива в інших державах. Дуже тепло привітали цю поставу Еспанія та Італія. З симпатією зустріла цю ініціятиву Бельгія.

Найбільший щоденник в Брюсселі „Ля Лібр Бельжік" також вмістив на цю тему статтю і також передову. Сеньйор бельгійських журналістів граф Робер Капелль підкреслює, що панславізм царів і комунізм Леніна-Сталіна-Хрущова мають історичну тя-

(Закінчення на стор 4-ім)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ У СПРАВІ ВІДВІДИН ХРУЩОВА В АМЕРИЦІ

Від Редакції: — У зв'язку та у відповідь на повідомлення про недалекі відвідини совєтського диктатора і „ката України" Нікіти Хрущова в Америці, на цьому місці починаємо друкувати листи читачів у цій справі, що з кожним днем напливають до Редакції. Матеріяли про самого Хрущова, головно від тих осіб, які будь-коли мали нагоду з ним безпосередньо чи посередньо зустрічатись та які самі або їх родини впали жертвою того диктатора, будуть у межах можливостей використані в спеціяльному англомовному виданні, що появиться у збільшеному об'ємі і тиражі напередодні приїзду Хрущова.

ПРОПОЗИЦІЯ ЗОРГАНІЗОВАНОЇ АКЦІЇ

Дозвольте подати Вам деякі думки щодо заповідженого приїзду Хрущова до Америки.

Короткий час, що залишився до цього приїзду, вимагає інтенсивної підготови такої маніфестаційної акції, яка була б відповідною і можливою в легальних рамках.

Громадянам східньо-европейського походження, зокрема нам, припадає роля вести перед у цій підготові. Але, очевидно, кожна акція матиме значення і успіх тільки тоді, коли вона не обмежиться вузьким колом новоприбулих імігрантів, але набере всеамериканського характеру.

Власне в цьому напрямі й повинні піти наші головні зусилля. Для цього передусім потрібно було б створити окремий діловий комітет, який міг би заініціювати УККА і до якого входили б представники американських організацій, знаних із свого протикомуністичного наставлення, наприклад, союзи ветеранів, Американський Легіон, деякі робітничі організації та ін. Патронат над таким комітетом могли б обняти визначні особи з церковної єрархії, наукового і політичного світу Америки, з яких уже багато (як, напр., сен. Дадд) висловили свое обурення з приводу „ганебної візити".

Головним завданням такого комітету було б підготовляти громадську думку Америки до приїзду Хрущова фактичними інформаціями про його особу і діла за допомогою памфлетів, публікацій, радіо, телевізії і т. д. та плянувати й інформувати про намічені маніфестації і їх методи.

Про працю такого комітету треба подавати щоденні комунікати в пресі. „Свобода" могла б присвятити їм окреме видне місце в кожному числі.

Багато можливостей є й для індивідуальної акції, напр.:

1. Масова висилка протестаційних телеграм і листів до през. Айзенгавера і листів до відповідних сенаторів та репрезентантів з проханням повести акцію для відкликання відвідин. Для облегшення цього „Свобода" могла б в кожному числі друкувати відповідні купони, які можна б виповнивши висилати. Подібного роду акції часто переводяться в американській пресі.

2. Писання листів до редакцій американських щоденників з аргументами, чому візита Хрущова є небажана й шкідлива.

3. Допомога в поширюванні відповідних памфлетів і летючок, видаваних в масовому накладі, допомога в підготуванні відповідних плякатів для маніфестацій і —

4. Загальна участь в плянованих маніфестаціях.

Важливо, щоб акція почалася заздалегідь і щоб підготова набрала якнайширшого розголосу.

З офіційних кіл чуємо голоси про потребу „надзвичайної уважливости" до „гостя", а деякі журналісти пишуть навіть про те, що тепер, мовляв, не пора висловлювати публічного обурення й „ресентименту" проти Хрущова. Але такі голоси не повинні вплинути на підготову конечної і вповні леґальної акції протесту. У зв'язку з погоголосками про таку підготову в и з н а ч н и й американський журналіст Дейвид Лоренс написав 5 серпня в „Н. И. Геральд Трібюн":

„У З'єдинених Державах, на відміну від Совєтського Союзу, де все контролюється державою, нарід має запевнене конституцією право висловлюватися. Люди мають право мирно пікетувати з відповідними плякатами, що висловлюють їх думки..."

„Загальнонародні молитви за визволення поневолених націй, а також жалобні поминки по тих, що ув'язнені або вбиті жорстокими комуністичними диктаторами, принайменше покажуть решті світу, що, хоч би не знати який чемний мусів би бути уряд у відношенні до кожного гостя, нарід має право вільного слова. Нарід може висловити свою незгоду з позицією свого уряду, що запрошує до вільної Америки людину, яка погрожує війною".

Нестійкий також часто вживаний аргумент про те, що „справа світового миру" вимагає візити Хрущова, бо ж власне якраз такі відвідини скріплюють його авторитет і додають снаги до нових завойовницьких авантюр.

Зокрема в Америці добре відомо, що сили громадської думки не можна легковажити. Недавно під впливом самих тільки підготувань до протестаційної акції проти приїзду Хрущова до Скандинавії він мусів відкликати свою візиту. Не можна втрачати надії, що відповідно поставлена акція матиме подібний наслідок і тут.

Р. Волчук.

НЕВЖЕ Ж ЗРАДА ІДЕАЛІВ?

Повідомлення про запрошення Хрущова до ЗДА тяжко вразило нас, европейців, як несподівана зрада Америкою високих людських ідеалів.

Невже для американців, так само, як і для безсенних большевиків, ці ідеали є лише для вжитку і обману довірливих людей?

Невже проголошена американцями хартія була тільки всесвітнім обманом, щоб виправдати і полегшити війну?

Невже та війна провадилася тільки проти жорстокости Гітлера, а не для того, щоб припинити підкорення народів і злочинства?

Невже страхітлива акція американців, що разом з большевиками витягали за коси з церков жінок-утікачок і відправляли „на родіну", не була помилкою?

Невже ж це спротив Америки большевикам у зовнішній політиці, що дав їм можливість безкарно розчавити танками німців у Берліні і мадярів у Будапешті та безмірно поширити свої впливи у всьому світі, є також свідомий обман?

Невже навіть останні ще такі недавні подяки за поневолені народи також тільки для відводу очей при підготовці тиснення кривавих рук розбійникам „в мировом масштабе"?

З такими почуттями ми зустріли цю вістку і з великою відразою бачимо тепер у часописах портрети шефа розбійників поруч із портретами... президента ЗДА Айзенгавера.

І здається нам, що знущанням над пам'яттю мільйонів жертв, замучених большевиками, вже дійшло до краю, що лише мовчазне спостереження цього знущання переходить міру пониження людської гідности, що найрішучіша і ділова протиакція організованої громадськости під час перебування Хрущова в ЗДА виправдається перед совістю, Богом і всім чесним людством.

Управління Української Ради Европейського Руху: Іван Мельник, секретар; інж. Х. Сколибог, голова

РЕКОМЕНДАЦІЯ ВІДВІДИН АЙЗЕНГАВЕРА У КИЄВІ І ЛЬВОВІ

Оцім хочу висказати свою опінію щодо приїзду совєтського диктатора Нікіти Хрущова.

Дискусії на цю тему відбуваються звичайно в клюбах, барах, а також під час відпочинку в фабриках. Слухаючи таких розмов, я прийшов до переконання, що провід Українського Конгресового Комітету, замість давати заклик до жалоби, повинен усіма можливими засобами домогтися того, чого віцепрезидент Ніксон не зробив або не міг зробити. А саме: — просити Президента З'єднинених Держав Америки, щоб він під час відвідин у Совєтському Союзі відвідав також столиці України Київ-Львів. Тоді, на мою думку, буде більше користи для нас всіх тут, в Америці, і для України.

Пилип Гарасимів.
преде. 8-го Відд. УНС.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу, бо він дає Вам дешеві та вигідні різні роди забезпечення життя і рівночасно є оборонцем української справи в Америці. Український Народний Союз нараховує 1 американці не тільки завдяки 70 тисячами членству і 20-ти мільйонового майна, але і за його гідну, високопатріотичну поставу в обороні свободи і демократії.

Армандо Палясіо Вальдес

ХОСЕ

Повість

З еспанської мови переклав: Богдан І. Лончина

(10)

Другий грім ударив багато ближче.

— Не знаю, — відповів Хосе, вдаючи байдужого.

— Ти не приніс грошей?

— Приніс, але до завтра, коли порахуюсь з товаришами, не знатиму докладно, скільки мені припадає.

Настала довга павза. Моряк, хоч його очі були спущені вниз, відчув на своїм обличчі допитливі погляди сестер. Мати й далі перегортала жар.

— А по скільки ти продав їй сьогодні боніто? — спитала вона нарешті.

— А по скільки мав я продати, мамо . . . не знаєте? — відповів Хосе, вагаючись.

— Ні, не знаю, — сказала Тереса, залишаючи залізні щипці на печі і підносячи рішуче голову.

Моряк пробурмотів загику ючись:

— По біжучій ціні . . . по півтора реала . . .

— Неправда, неправда! — закричала розлючено мати, ступаючи на крок уперед і впиваючись у нього своїми полум'яними очима.

— Неправда, неправда! — викрикнули майже одночасно сестри.

Хосе мовчав, не сміючи виправдуватися.

— Ми все знаємо, все! — продовжувала Тереса тим самим тоном. — Знаємо що ти, ледарю, ганебно ошукуєш мене, відколи почалась риболовля; що ти даруєш боніто цій негіднині тоді, як твоя мама працює, як кінь, щоб тебе утримати . . .

— Якщо ви працюєте, то тільки тому, що хочете, ви це добре знаєте — сказав моряк покірно.

— І це все заради кого? — продовжувала Тереса, навіть не вислухавши зауваги сина. — Заради тієї безсоромниці, що сміється з тебе, що краде твою працю, кидаючи тобі, як принаду, свою дочку, щоб потім грюкнути дверима перед твоїм носом . . .

Ці слова зранили найчутливіше місце в душі Хосе.

— Мамо, — крикнув він схвильовано, — не знаю, чому ви відчуваєте таку відразу до Еліси і її матері. Адже навіть, якщо я одружуся, то й тоді не залишу вас. Судно, що його тепер маю, буде ваше, а якщо більше потребуватимете, більше матимете . . .

— То ти думаєш одружитися, дурнику? — сказала одна з сестер, підсміхаючись саркастично.

— Вас обох ця справа зовсім не обходить! — відповів моряк, звертаючись розлючено до сестри.

— Вона має рацію, дурню! — закричала знову мати. — Чи не бачиш, що ти є посміховищем для цілого містечка? Чи не бачиш, що та відьма ошукує тебе та висмоктує з тебе всю кров?

Відний Хосе, бичований так жорстоко, не міг довше зберегти покірної постави супроти матері і відповів, підвівши достойно голову:

— Те, що моє, мені вільно дати, кому мені подобається. Ви, мамо, зовсім не маєте рації, коли нарікаєте . . . Досі все те, що я заробляв було ваше . . .

— І ти мені це випоминаєш, негіднику!? — закричала мати, щораз більше розлючуючись. — Ще тільки цього бракувало! Після того, як я стільки напрацювалася, щоб тебе виховати, щоб тобі й твоїм сестрам забезпечити кусень хліба, ти так мене ображаєш?

Тереса впала на крісло і почала ридати.

— Волію вмерти, ніж бачити, як мій син мене ображає! — кричала вона крізь сльози. — Лишіть мене, хай умру!.. Пощо ж я живу на цім світі, якщо одинокий син випоминає мені хліб, який я їм! . .

І в такім стилі вона скаржилась, і ридала, і трясла розпачливо головою, і підносила руки до неба.

Підбігли дочки, стараючись заспокоїти її. Хосе, наляканий вислідом своїх слів, не знав, що робити, не мав відваги відповісти сестрам, які заходилися коло матері, а одночасно зверталися до нього з докорами:

— Іди ти, поганий сину! Стидайся! Хочеш убити свою матір, правда? Колись Господь покарає тебе . . .

Він терпеливо переніс бурю, а коли побачив, що мати дещо заспокоїлась, пішов до своєї кімнати. В серці відчував таке пригноблення, що довгий час не міг заснути.

V.

На другий день його смуток послаб. Він зрозумів, що не було причини аж так журитися. Перешкоду, яка вночі здавалась непереможною, оцінив при денному світлі, як незначну. Зросли сили, щоб перемогти її, і надія знову вступила в його серце.

І справді, виглядало, що події виправдували цей наглий скок від смутку до радости. В наступних днях сеньора Ісавель була супроти нього така мила, як ніколи, палко піддержуючи його любов і даючи йому зрозуміти, якщо вже не словами, то ділами, що скоріше чи пізніше він буде чоловіком Еліси. Дівчина також почала будувати замки з піску відносно свого мабутнього, сподіваючись перемогти спротив матері і приспішити день вінчання.

Щастя далі всміхалося до Хосе. Згідно з пляном, у день св. Івана спустив він на воду нове судно, яке почало вільно і легко стрибати по хвилях, обіцяючи знаменту риболовлю. Прийшов панотець і поблагословив його, а опісля — без цього ніяк не можна було обійтися — влаштовано в таверні веселий бенкет для чоловіків, що мали обслуговувати його. Сам Хосе перебрав команду нового судна, передавши старе іншому капітанові. І справді риболовля була така багата, що наш моряк, не зважаючи на шахрайство сеньйори Ісавель, був на дорозі до збагатіння.

Олександер Домбровський

ПАМ'ЯТІ М. О. ВЕТУХОВА

День 11 червня 1959 р. записався чорною датою в анналах української науки на еміграції. Того дня відійшов від нас видатний наш учений — біолог, знаменитий організатор наукової праці, основник і президент Української Вільної Академії Наук у ЗДА, проф. Михайло Олексієвич Ветухів. Ми хочемо подати жмуток споминів й причинитися в той спосіб до більш всестороннього н а с в і т л е н н я його постаті та внести тим самим скромний причинок до історії української н а у к и на еміграції.

М. О. Ветухів був 10 років направду діяльним президентом УВАН, як невтомний організатор нашої науки позіставив незатерті сліди своєї праці, й тому майбутній дослідник історії української науки на еміграції не буде могти перейти попри нього, не задержавшися.

З М. О. Ветуховим зналися ми ще з 1947 р. з дипівського табору в Майнц Кастелі в Німеччині. Уже тоді Покійний висунувся своїми здібностями, працею, політичним хистом і тактом на одно з чільних місць нашого політично - суспільного життя, декларуючи себе по стороні тих, що творили дійсно політичну еміграцію, тобто державників і активістів у політичних змаганнях за ідею Державности України. М. О. Ветухів станув у рядах тих, що стараються продовжувати державну традицію Української Народної Республіки та витривав на тому пості до кінця життя. Невідрадні обставини таборового життя серед вічного побоювання перед перевірками, комісіями, маревом насильної репатріяції та іншими „благами" упро-дипівської доби, брак можливостей ширшого розгорнення наукової праці в тісних таборових приміщеннях без найконечніших книжок та ціла атмосфера перших, післявоєнних років у знищеній Німеччині не давали Поткійному можливости до ширшої діяльности на полі науки.

Приїхавши до ЗДА М. О. Ветухів узявся з місця за організування української науки. Нав'язуючи до традицій Української Академії Наук головно з часів нашої державности, а відтак і з перших років большевицької окупації, коли то партійна машина не встигла була ще дібратися до к в і т у ч о ї своєю діяльністю УАН, М. О. Ветухів разом з гуртком наших н а у к о в ц і в зорганізував У к р а ї н с ь к у Вільну Академію Наук у протилежности до збольшевизованої УАН у поневоленій Україні. Тут на терені УВАН стрінувся я з ним вдруге й за цілий час моєї співпраці з ним я мав нагоду приглянутися ближче йому й його діяльності. Як дослідник античної історії й ранньої історії України я мріяв про те, щоб зорганізувати Секцію Античної Історії як окрему клітину о р г а н і з о в а н о ї української науки на еміграції, де мала б можність працювати та поглиблювати свої знання група спеціялістів з тієї ділянки. До цього заохочував мене ще й той факт, що в Ню Йорку перебував стало наш відомий учений, знавець класичної філології та історик-спеціяліст від античної, причорноморської епіграфіки, проф. А. С. Коцевалов, який очолив відтак згадану Секцію. Значить, було з ким співпрацювати! Порадившися з проф. Коцеваловим, я рішив запропонувати М. О. Ветухову, як президентові УВАН, зорганізування секції Античної Історії зі спеціяльним узглядненням студій над раннього історією України при Академії.

Домовившися наперед, я відвідав його восени 1953 р. в приміщенні Академії і після короткої зимни чемностевих слів приступив зразу до діла. Винимаючи з арсеналу аргументації усе конечне до переконання свого партнера в розмові про потребу та доцільність зорганізування при УВАН Секції Античної Історії зі спеціяльним узглядненим ранньої історії України, я почав слідити, як реагуватиме мій розмовник на мої слова. Та я скоро приємно розчарувався, завваживши, що своєю аргументацією вдираюся непотрібно у відкриті двері. Проф. Ветухів не дише привітав щиро мою пропозицію, але ще й піддержав та заохотив до організовання згаданої Секції, підкреслюючи, що українська вільна наука навіть у таких невідрадних обставинах, в яких вона находиться на еміграції, мусить у міру можности стреміти до універсалізму наукових д о с л і д і в. Так отже моя перша ділова розмова з президентом УВАН відносно організування Секції Античної Історії при Академії увінчалася успіхом. Президент УВАН з місця погодився на мою пропозицію, не вкриваючи задоволення, що Акана мою пропозицію, не скриклітину н а у к о в о г о життя більше.

Після того ми мали ще кілька вступних розмов відносно персонального складу Секції, її керівництва й тематики наукових доповідей. Усі ті питання обговорювана подрібно, бо О. М. Ветухів не вдоволявся ніколи побіжним трактуванням справ. Ставши секретарем згаданої Секції, я був майже у постійному зв'язку з Президентом. Після перейняття мною при кінці 1956 року додатково ще й становища секретаря Комісії дослідів над історією українсько - жидівських взаємовідносин моя співпраця з ним ще поглибилася. Михайло Олексієвич відвідував не раз наукові Засідання Секції Античної Історії, цікавлячися поодинокими проблемами з історії античного світу, а в першу чергу з праісторії й ранньої історії України. Окрему увагу присвячував він Комісії дослідів над історією українсько - жидівських взаємовідносин, відвідуючи все її Засідання та беручи живу участь у праці Комісії. Під час дискусій думки його відзначалися ясністю концепцій. Коли на горизонті дискусій вилонювалися хмари напятої, полемічної атмосфери, Михайло Олексієвич забирав голос і своїм безпристрасним підходом та тактом оздоровлював атмосферу.

Мало замітний, на перший погляд, Михайло Олексієвич відзначався н е п е р е с і ч н и м и рисами характеру. Був здібний, працьовитий і амбітний, при чому свої особисті амбіції умів погодити з громадським добром. Одною з маркантних рис характеру Михайла Олексієвича було те, що він являвся знаменитим актором на сцені як свого особистого, так і громадського життя. Умів пристосуватися до обставин і різних моментів життя у позитивному розумінні тих слів. Не належав до штивних людей, закостенілих і прив'язаних невільничо до своїх життєвих ролі, які їм накинула судьба, та до конвенціональних форм вегетації пересічного інтеліґента на еміґрації. Як політик був гнучкий і вмів розрізняти тактику від принципів. Не належав до людей, що попадають у чорний песимізм, чи навпаки — у теляче захоплення, або таких, що пускають скоро фарбу. Був зрівноважений у словах, рухах і міміці, ніколи на загал не вживав слова „ні", що одначе не означало, що зі всім погоджувався. Його лице не зраджувало його думок. Коли розмовляв з людиною, якої не долюблював, не зраджувався ніколи своїм особистим наставленням. Треба було добре його знати, а крім того переговорити докладну аналізу його слів і цілої поведінки та змобілізувати дослівно всі фібри людської інтуїції, щоб виловити моменти його суб'єктивного наставлення до даної справи, чи людини. Обсервуючи його за пультіпотом під час його промов, за дискусійним столом, чи в приватному житті за заставленим столом у гостині та в інших моментах його життя, я бачив перед собою здібного політика, яких не так то багато в нас. Він умів бути незвичайно ввічливим, але також і офіційним, коли вважав за відповідне, уважним і жартівливим, умів допасовуватися до стола академічних дискусій та до товариських зустрічей у гостині. Був науковцем, політиком і практичною людиною сірих буднів життя.

Як українець, М. О. Ветухів записався позитивно в книгах битія нашої великої діяспори. Це була українська людина державницького маштабу, політик, який розумів прекрасно дві засадничі речі: знав, що національно-державницькі принципи і політична тактика — це дві окремі справи, з яких друга при своїй елястичності повинна все служити першим. Знав, що політичних справах треба не раз заховати глибоко в серці як національні, так і особисті почування та руководитися холодним розумом, маючи на увазі остаточну ціль. Розуміючи ті справи, Ветухів застосовував їх з усією консеквенцією у своїй діяльності. Був в опозиції до барабанного й пустого гуррапатріотизму, дешевих, пропагандивних фасверків та політичної романтики. Як позитивіст був переконаний, що лише справжнім знанням, витривалою, позитивною працею щоденного життя та повним посвяти зусиллям можна викувати Батьківщині кращу долю. Як реаліст визнавав концепцію не лише максимальної, але в потребі й мінімальної політики. Підставою його національно-політичного „вірую" був погляд, що біологічна тугість, духові сили й політичне вироблення народу з провідною верствою на чолі являються передумовинами остаточного втілення ідеї Соборної, Самостійної у живу дійсність. Коли згадані вартості в народі, то найдеться і порох у порохівницях.

Як Президент УВАН Михайло Олексієвич Ветухів показався на висоті свого направду нелегкого завдання. Обов'язки Президента Академії на еміґрації далеко переважували його привілеї. Мав більше трудів, як почестей. Він зорганізував Академію у ЗДА і вів її десять років. Уже на ложі важкої недуги відбував наради в справах Академії й цікавився її судьбою до останньої хвилини, поки не втратив свідомости. Під його керівництвом УВАН добилася поважних успіхів та здобула собі признання не лише серед широких кругів нашого громадянства, але й між чужими, а в першу чергу в американському, науковому світі. Він поклав багато праці при формуванні організаційної структури Академії та зокрема при видавництві. Усі матеріяли, друковані в Анналах, чи інших виданнях Академії, переходили через його руки. Уже на ложі недуги переглядав і порядкував матеріяли до чергового випуску Анналів. Після праці в лабораторії Колумбійського університету він вступав на короткий час до хати, а відтак приходив до Академії й тут працював, конферував з поодинокими науковцями та відбував наради до пізнього вечора.

Він нав'язував контакти з представниками світової науки а в тому головно американської, запрошував їх як прелегентів до наукових доповідей в Академії та до вміщування їхніх праць в Анналах. Тому висказані през. Дмитром Галичином слова над могилою О. М. Ветухова, що він докладав усіх зусиль, щоб вивести нашу науку з українського гетта на широкий шлях світової науки, відповідають цілковитій правді. Ветухів цінив кожного справжнього науковця й дивився на нього через призму добра Академії. Як біолог мав глибоке зрозуміння для інших ділянок науки, стремів до універеалізму в наукових дослідах, підтримуючи при цьому в першу чергу українознавчі студії. Був добрим, трудящим, дбайливим ратаєм на ниві нашої науки. Академія була йому другою дружиною, а її члени рідною.

Дня 11-го червня був я в Академії, розмовляючи з професорами — Д. А. Горняткевичем, Л. Е. Чикаленком і І. Л. Замшою. Від них довідався я, що Михайло Олексієвич втратив уже свідомість. Опісля оба перші панове відійшли й я залишився з проф. Замшою. Десь після другої години відізвався нараз телефонний дзвінок. Проф. Замша взяв слухавку й після кількох слів короткої розмови я завважив схвилювання на його обличчі. З тієї розмови я зрозумів лише два слова: . . . Михайло Олексієвич . . . Відставивши слухавку, він звернувся до мене якимсь дивним, тихим голосом: Михайло Олексієвич помер . . . За хвилину з'явився в Академії д-р Кость Паньківський і ми в трійку пережили перші сумні рефлексії в Академії з нагоди відходу покійного Президента.

ПОСТУПАЄМО ВПЕРЕД, АЛЕ ПОВІЛЬНО

(Підсумки збіркової акції на будову Колеґії св. Василія в Стемфорді)

Акція УНСоюзу, який благородним р і ш е н н я м свого Головного Уряду заохотив все Членство складати пожертви на будову нової Колеґії св. Василія в Стемфорді —вже позначилася частинним успіхом. Одначе, коли брати до уваги кількість коверток, які були розіслані до Шан. Членів УНСоюзу, то фактично вернувся з пожертвами лише малий процент. Якщо брати намічену суму збірки бодай 100,000 долярів, про що говориться в закликах УНСоюзу, то збірка не осягнула ще 10 процентів.

Стан збірки, оголошеної у „Свободі" по день 28-го липня 1959 р., виносить від початку кампанії, себто від бебезня ц. р. суму 7,442.00 доляри, отже не цілих сім і пів відсотка від наміченої суми. А коли брати процентово у відношенні до к і л ь к о с т и членства УНСоюзу, то цей процент буде ще нижчий, тому, що початкові пожертви були відносно високі. Беремо очевидно до уваги, що початок збіркової акції припав в самий передвакаційний і вакаційний час, який на всякого роду активність є найменше пригожим, і тому можемо сказати, що збіркова акція позначилася частинним, але — успіхом. За це належиться признання і вдячність і Головному Урядові УНСоюзу та Редакції „Свободи", що відвели цій справі належну увагу й відповідне місце для оголошення списків жертводавців і заохоти до пожертв.

Ми віримо, що в дальшому, особливо після вакацій, все свідоме своїх релігійних і національних обов'язків Членство УНСоюзу відгукнеться позитивно і на заклик Преосв. Владики Кир Амвросія і Головного Уряду УНСоюзу. Ми передовсім певні того, що вся наша свідома спільнота в ЗДА зрозуміє не менше вагу релігійного і духового чинника, як наші вороги. Останніми днями ми саме є свідками, як ворог нашої Церкви і Народу доцінив релігійний момент боротьби проти нього. Якою злобою фарисеїв і лютю закипів отой „рід гадючий" (Мат. XII, 34) на вістку, що проти нього народ на волі почав молитовний похід! Оця справа гідна великої уваги і глибокої застанови всіх прошарків нашого суспільства! Вона повинна скріпити постійних вірою, зробити гарячим літеплих і привернути недовірків, щоб всі об'єдналися в один моноліт та шукали там, де джерело правди і справедливости. У вірі, в релігії наша непоборна сила. „Цей рід (діяволів в людських тілах) не виходить, як тільки молитвою і постом" (Мат. XVII, 21). Молитва і діла покути, жертви, мали все силу і переможними були в боротьбі зі злом. Вони мають ту саму силу, а може ще більшу саме тепер. Вороги Правди бояться молитви більше як ядрової зброї.

Оця маленька дегресія хоча відбігла від властивої теми, то все таки з нею пов'язана, бо інституція, про яку йде мова, на яку збираємо фонди, це саме кузня, де підготовляються ті, які самі будуть приносити найвищу молитву, якою є св. Літургія — Безкровна Жертва, та будуть вчити невинних дітей молитви. Вони будуть проводити молитвами і духовим життям наших громад. Не шкодуйте, отже, проминаючих речей на те, щоб належно виховати і підготовити до праці тих, що по своїому покликанні мають творити непроминаючі вартості.

Л.

АРТИСТИ УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ ШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ СВОГО ДРУГА О. ЛЕВИЦЬКОГО

У Клівленді є кільканадцять артистів українських театрів, які були діяльні на Рідних Землях. З газети „Свобода" вони довідалися про смерть б. п. Олекси Левицького, з яким співпрацювали, або знали його особисто.

В неділю, 2-го серпня ц. р. були вони на панахиді за його душу, а потім зійшлися на нараду, на якій порішили створити комітет, що має подбати про впорядкування могили заслуженого артиста, який понад 45 літ належав виключно до українського театру та здобув собі признання й пошану. Той же комітет має постаратися, щоб на могилі був поставлений хрест, щоб і чужинці бачили, що приятелі артисти й на чужині дбають про своїх друзів. Покійний Олекса Левицький, від 1953 року спаралізований перебував в домі старців в Дористаді, де й помер 18-го червня 1959 р.

До комітету вибрано: О. Урбанського, голова, О. Сіренько-Сірого, секретар, і Г. Дмитревича, скарбник.

Комітет звертається до всіх артистів українських театрів і громадянства ЗДА і Канади з закликом прислати свою скромну жертву на будову хрестя і упорядкування могили. Гроші комітет просить надсилати на конто ч. 153 „Самопомочі" в Клівленді. Докладна адреса:

Selfreliance Credit Union
1112 Kenilworth Avenue,
Cleveland 13, Ohio, U.S.A.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
СИНА,
Євгена ШУГАНА
— відправиться —
в СУБОТУ, 15-го СЕРПНЯ 1959 р.
в год. 8:00 рано
в церкві св. Юра — в Ню Йорку
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
до участи якої
Рідні, Друзів і Знайомих запрошують
Євстахія і Степан ШУГАН, з родиною

Увага! Учениці й Учні Увага!
БЕРХТЕСҐАДЕНСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ,
РІЧНИК 1948/49.
Дня 12-го і 13-го вересня 1959 р.
На Оселі
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
в Glen Spey, N. Y. — біля Port Jervis
— відбудеться —
ТОВАРИСЬКИЙ З'ЇЗД
в 10-ту РІЧНИЦЮ ІСПИТУ ЗРІЛОСТИ.
До участи щиро запрошуємо:
Директора Радзикевича, Достойних Отців Катихетів, Панів Професорів, Товаришок і Товаришів вищих кляс з родинами.
Зголошення про кількість осіб присилати
до 25-го СЕРПНЯ 1959 р.
на слідуючу адресу:
Sophie RAKOWSKY — Pond Eddy, N. Y.
ЗА КОМІТЕТ:
Зіна Кандюк-Ріпківська **Христя Левицька-Масюк**
За інформаціями в справі доїзду дзвонити до:
О. Шевченка в Ню Йорку — телеф.: MI 7-1227

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ
в Оселі УРСоюзу
в ҐЛЕН СПЕЙ, Н. И.
в днях 15-го і 16-го серпня 1959 р.
з нагоди
40-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА.
Це є одночасно 7-им СОЮЗОВИМ ДНЕМ УРСОЮЗУ.
На головній маніфестації
в НЕДІЛЮ, 16-го СЕРПНЯ 1959 р.
буде відслужена
Високопреосвященним
Архиєпископом УПЦ Мстиславом
АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА
та буде промовляти
Президент УНР д-р Степан Витвицький.
В мистецькій програмі в суботу і неділю візьмуть участь:
Юрій БОГАЧЕВСЬКИЙ — бас-баритон.
Іван САМОКИШ — баритон
Актори ансамблю легкого жанру: Іванна КОНОНІВ, Валя КАЛИН і Микола ПАНЕДІЛОК
При Фортепіяні — Галя КЛИМ
Співають: Мішаний хор УПЦ Джансон Сити, Н. П., і Білоруський хор із Савт Рівер, Н. Дж.
В П'ЯТНИЦЮ, 14-го і в СУБОТУ, 15-го СЕРПНЯ 1959 р.
в год. 9:00 вечора — в новому павільоні
ЗАБАВА
при вуках оркестри п. Б. ҐІРНЯКА.

РІЧНИЙ ПОПИС ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ В БОФФАЛО, Н. И.

В суботу 27-го червня ц. р. закінчив відділ УМІнститут в Боффало, Н. И. четвертий рік навчальної праці річним пописом своїх учнів. Хоч Інститут має небагатьох учнів, та, як видно з виконання програми, має талановитих і працьовитих учнів, з-поміж яких, при дальшій праці, можуть вийти добрі музичні сили.

У пописі брали участь учні фортепіянової кляси проф. Г. Лагодинської - Залеської, від підготовчого до середнього курсу включно. Програма складена з двох частин, друга частина була присвячена виключно українській музиці в тій цілі, щоб наша молодь могла запізнатися з творами українських композиторів. В цій частині програми були виконані твори Барвінського, Берковича, Вербовського, Калачевського, Любарського, Людкевича. Повалячека, Савицького, Сільванського і Степового.

Усі учні, як нижчого курсу — Б о г д а н Ч м о л а, Юрко Салдит, Ігор Заньків, Аскольд Мосійчук, Орися Мохнач, так і середнього — Христя Дзюба, Дора Салабан, Оксана Осадца і Степан Осадца грали чітко і певно, намагаючись віддати характер і зміст твору, наскільки дозволяло їм це їхнє розуміння і відчуття.

Батьки і постороння публіка не щадили молодим адептам музичного мистецтва признання за їхню і їхньої учительки працю.

И. П.

Петро ГРИГОРОВИЧ
зареєстрований представник справ інвестицій
відповідає радо на запити щодо забезпеки фондів
в мовах
українській — німецькій — румунській
польській і російській.
SHEARSON, HAMMILL & Co.
Засн. у 1902 р.
Члени Нюйоркської Біржі та інших керівних біржевих та інвестиційних установ.
2235 Church Avenue
BROOKLYN REctor 2-6000

Д-р Надія ТЕРЕБУС — КМЕТА
ДЕНТИСТ
243 East 14th Street — NEW YORK CITY
Tel.: AL 4-0010
ВЕРНУЛАСЯ З ЛІТНІХ ФЕРІЙ
і ординує, як звичайно:
до кінця СЕРПНЯ — ЩОДЕННО, з вийнятком СУБОТИ,
від 1-го ВЕРЕСНЯ — ЩОДЕННО, включно з СУБОТОЮ
та з вийнятком СЕРЕДИ,
від 10:00 ранку до 7:00 год. вечора.

Під зоряним небом
БІЛЯ „ВЕСЕЛКИ"
на СОЮЗІВЦІ

НА ПРОСТОРІЯХ ПЛЯТФОРМІ
кожної П'ЯТНИЦІ і СУБОТИ
на протязі ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ
Забава з Танцями
при звуках оркестри „АМОР"
ПОЧАТОК — о год. 8:00 вечора
ГОСТЯМ РАДІ!

НЕМА ТО
як ЗАБАВА
на СОЮЗІВЦІ!

Увага! Увага!
Лінколн, Денвер, Омага, Кензас Сити, та Ст. Джозеф
в стейтах:
НЕБРАСКА, КОЛОРАДО, КЕНЗАС і МИЗУРІ.
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ
повідомляє ВП. ГРОМАДЯНСТВО
міст:
ЛІНКОЛН, ДЕНВЕР, ОМАГА, КЕНЗАС СИТІ та СТ. ДЖОЗЕФ,
що
від 15-го до 30-го серпня 1959 р.
п. Микола ДЕРБУШ
організатор УНСоюзу
буде перебувати в цих місцевостях у поданому порядку та вестиме там організаційну працю.

Просимо місцеві Відділи УНСоюзу, їх уряди, та все Союзове Членство допомагати п. М. ДЕРБУШОВІ в його відповідальній праці. Все місцеве Громадянство закликаємо скористати з побуту нашого досвідченого організатора в цьому терені та забезпечитися в УНСоюзі й стати ювілейними членами нашої найстарішої, найбільшої та найбагатшої братсько-забезпеченевої Установи у вільному світі, в 65-ліття її існування та корисної національної і забезпеченевої праці для рідного громадянства.
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Ланка футболу СУАСТ (Схід)
— влаштовує —
в суботу та неділю, 15-го і 16-го серпня 1959 р.
на грищі — „СОЮЗІВКИ" — в Кергонксоні, Н. И.
ВЕЛИКИЙ
ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР
за першенство юнаків СУАСТ (Схід).
До участи вже зголосилися:
УСК НЮ ЙОРК — чемпіон юнаків ЗДА на 1959 рік.
УАСТ „ТРИЗУБ" — ФИЛАДЕЛФІЯ.
УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — НЮАРК, обидві команди чільні одинадцятки своїх Стейтових Ліг Юнаків.
Дальші зголошення учасників приймає господар змагань — УСК „Союзівка", на адресу:
U.S.C. "SOYUZIVKA"
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь Ярослава Білінського „Україна в Об'єднаних Націях"

На засіданні Комісії УВАН у ЗДА для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом, 25-го квітня 1959 року, в Ню Йорку, — Ярослав Білінський доповідав на тему „Україна в Об'єднаних Націях".

Доповідач поставив три питання: 1. Чому на Ялтинській конференції Великі Три зробили виняток і допустили УССР до ОН, хоч ясно, що УССР не є суверенною державою і не може стояти нарівні з іншими незалежними державами світу, як цього вимагає Хартія ОН? 2. Якою була діяльність УССР в ОН і поза ними? 3. Які наслідки могли б мати членство і діяльність УССР в ОН для української визвольної справи?

Я. Білінський пригадав, що за перші роки існування УССР, від 1919 року до формального створення СССР в 1923 році, УССР мала дуже обмежений міжнародний статус: вважалася „суверенною" совєтською республікою і час від часу була репрезентована закордоном українськими большевицькими дипломатами. Головною причиною цього доповідач вважає існування УНР в 1917-1920 р.р., яка була визнана цілим рядом європейських держав, включно з Францією і Великобританією. Чому Сталін в 1944-1945 рр. відновив міжнародний статус УССР — існує дві гіпотези: перша — американська (найвиразніше в мемуарах К. Голла) твердить, що Сталін хотів передовсім здобути додаткові голоси в ОН; друга — головним чином українська (найвиразніше у В. Голубничого, а в „закросній формі", за висловом доповідача, також в американського автора Дж. Фішера), вбачає головний мотив Сталіна в його бажанні символічно задовольнити державницькі прагнення підсовєтських українців, особливо прагнення української совєтської еліти.

Далі доповідач, аналізуючи промови і міжнародні переговори в 1943-1945 рр., прийшов до висновку, що друга гіпотеза є більш переконливою. Це особливо видно з промови Молотова з 1-го лютого 1944 р., в якій він мотивує поширення прав союзних республік на міжнародному полі нібито великими успіхами совєтської національної політики; з конфронтації промови Хрущова з березня 1944 р. з різними закликами до українського національного підпілля; з того, що на Ялтинській конференції Сталін негайно погодився на те, щоб ЗДА евентуально дістали 3 голоси в ОН; і також із зауваження Сталіна про великі труднощі совєтського режиму на Україні, яке передав у своїх споминах Е. Стетініюс.

Переглядаючи діяльність УССР в ОН і поза ними, Я. Білінський прийшов до висновку, що немає ніякої різниці між дипломатією УССР і СССР.

На запитання, які наслідки могли б мати всі ці кроки УССР на міжнародній сцені, — доповідач висловив думку, що українська підсовєтська політична еліта задоволена з того, що Україна вибивається з провінційного статусу. Як доказ — можна подати цікаві спостереження Джона Фішера, що був членом місії УНРРА на Україні в 1946 році. Певного роду національна гордість відчувається і з промови Луки Паламарчука, міністра закордонних справ УССР, перед Генеральною Асамблеєю ОН 5-го грудня 1956-го року. Треба також припускати, що політичні моменти грали певну ролю при виборі Києва — місцем для Конгресу (комуністичної) Світової Федерації Молоді в серпні 1957 року. Дуже правдоподібно, сказав доповідач, що свідомі підсовєтські українці підтримують свою бюрократію в спробах здобути собі стале місце на міжнародній арені. Але переконливих доказів такої підтримки немає. На думку Я. Білінського, самий факт появи України на міжнародному форумі, не зважаючи на дуже великі обмеження руху, треба вважати як

По доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь В. Голубничий, В. Чапленко, Д. Галичин, О. Федишин, Є. Стахів, К. Савчук, В. Маркусь, І. Замша, Л. Чикаленко, С. Зеркаль, М. Нешта, вищем позитивним.

Г. Костюк та інші. Дискутанти подали свої критичні зауваги, додаткові матеріяли і вияснення, та відзначили старанність дослідження і добре опрацювання матеріялу Я. Білінським.

З.

Помер інж. Євген Архипенко, відомий український пасічник і громадський діяч

Мюнхен, Німеччина. — В домі для старших осіб у Дорнштадті, Вюртемберґ, помер дня 14-го липня ц. р. на 76-му році життя, після важкої і довгої хвороби інж. Євген Архипенко. Покійний, народжений 15 вересня 1884 року вк Києві, відбув там і пізніше в Москві свої студії, здобуваючи фах інженера на електричному відділі Політехніки і закінчуючи Петровсько-Розумовську агрономічну Академію із званням ученого агронома. Після закінчення студій присвятився бджільництву і в рр. 1906-1909 був видавцем-редактором часопису „Українське Бджільництво" в Петербурзі та з 1910 р. часопису „Рілля" в Києві. Викладав теж якийсь час на економічному відділі Кам'янець-Подільського університету. — Під час визвольних змагань в рр. 1918-1919 був головноуповаженим уряду УНР для справ евакуації і згодом теж міністром рільництва в цьому ж уряді. Під час першої еміграції Покійний працював у пасічницькому товаристві у Львові й у редакції бджільницького часопису „Рій", потім, переїхавши до Здолбунова, був організатором раціонального пасічництва на Волині і видавцем журналу „Українське Пасічництво" та автором декількох підручників із цієї ділянки. Після другої світової війни, перебуваючи на еміграції в Німеччині, був провідником еміграційної Української Селянської Партії (УСП) і членом Української Національної Ради. Похорони пок. інж. Євгена Архипенка відбулися дня 17-го липня ц. р., в Дорнштадті біля Ульму

ЩАСЛИВА ІНІЦІЯТИВА

(Закінчення зі стор. 2)

глість. Він певний, що Москва нападе на Европу без попередження і, беручи до уваги її готовість до війни, вона своїми ордами розіллється по Европі так швидко, що західня атака всякою зброєю нищитиме Европу й її населення, бажаючи знищити ворога.

Тому він вважає, що самого лише готування збройних сил Атлантійського Союзу замало. Півострів Европи, що географічно є додатком азійського континенту, над яким панує Москва, мусить для своєї оборони вести рівнорядно з воєнною підготовою ще й психологічну, яка могла б спаралізувати розгонову силу СССР. За найкращу зброю він вважає прихильність і готовість до виступу поневолених Москвою народів.

Для цього він домагається — визнання прав поневолених народів на їхню повну самостійність і виразне проголошення цього." Ми мусимо поневоленим народам признати більше, як їм дає Москва". Коли Москва дає злуду самостійности, то вільний світ мусить прирікти їм повну самостійність, мусить заздалегідь з'ясувати їм, що не має супроти них намірів, що їх мав Гітлер, а що бажає їх мати повноправними членами своєї вільної спільноти.

Як аргумент своєї пропозиції, граф Капелльс подає приклад України, що боролася більше, як ціле століття, поки впала жертвою Москви, Грузії, що вела 50 років війну в обороні своєї самостійности, Білоруси, Польщі й балтійських держав, підкреслюючи, що це не всі народи, які борються за свою свободу в лабетах Москви.

З далеко меншим ентузіязмом прийнято другу ініціятиву Америки — запрошення Хрущова на відвідини до Вашінгтону. Правда, відомо, що Америка консультувалася із своїми союзниками перед тим, як прийняти таке рішення. Союзники погодилися, бо кожен сподівається, що в діялозі між Заходом і Сходом, в діялозі, що його почують маси Сходу, розкладимуться усі ті народи, що перебувають у неволі, а не ті, що перебувають на волі. Але всі собі здають справу з того, що тут шанси не зовсім рівні, просто тому, що Захід не наставлений і не підготований до розмов з партнером, який тримає ножа в кишені навіть на прощеній вечері.

Але тривоги у Франції від цього немає. Є бо надія, що коли раз поставлено протисовєтську й протимосковську концепцію підтримки поневолених народів, то за нею прийде послідовно праця над концепцією розподілу Совєтської імперії. А праці в цьому напрямку Хрущов не зірве ніякими вихилясами в радіо чи телевізії. Це бо те, що його найбільше болить і проти чого він безсильний.

О. Д-вич.

Читайте українські книжки в газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Українська Хроніка

● **Новопосвячений український католицький єпископ для Німеччини кир Платон Корилляк** відвідає перед своїм від'їздом до Европи Шикаго і буде почесним гостем парафії св. о. Миколая та св. Йосифа. Під час свого перебування в Шикаго єпископ Платон Корилляк дня 15 серпня візьме участь у прийнятті, влаштованому на його пошану і в неділю, дня 16-го серпня відслужить Божественну Літургію в церкві св. Йосифа й о год. 12-ій вполудне буде проповідувати під час Служби Божої в церкві св. о. Миколая.

● **На запрошення клюбу американських вояків,** студентів Військової Школи мов у Монтерей, де викладається також українська мова вже п'ятий рік, д-р Яр Славутич 28 липня ц. р. зробив доповідь про українську повстанську армію. Під час доповіді були показані — альбом „Графіка в бункрах УПА", англомовна книга „Українська повстанська армія в боротьбі за свободу" та інш. Кілька днів перед цим д-р Яр Славутич зробив доповідь для випускників середньої школи міста Пасифік Гров на тему „ Російський комунізм на практиці".

У Польщі погані жнива — передбачають харчову кризу

Варшава. — Комуно - польський уряд видав розпорядок про „безм'ясний понеділок", але — за твердженням фахівців — буде відчуватись не тільки брак м'ясива, а й хліба та картоплі. Виною цього є довга посуха під час минулих літніх місяців і дощі під час жнив. Тому польські господарські кола сумніваються, чи остаточно цьогорічні збори дадуть минулорічні висліди, а тим часом півмільйоновий природний приріст населення та дещо підвищений життьовий рівень вимагають куди більших харчових припасів, ніж у минулому році. Ото ж закордонні обсерватори передбачують, що не закордонна політика, а господарська ситуація, зокрема стан на харчовому ринку, стане небавком головним предметом зацікавлення польських народних мас. В останніх тижнях польська преса мало писала на цю тему, бо була зайнята с п е р ш у відвідинами Хрущова в Польщі, потім приїздом віце-президента Ніксона. Хліб і картопля у Польщі все ще є основними продуктами харчування.

● **Канадійська газета „Вініпег Трібюн"** почала друкувати низку статтей одного із своїх головних репортерів Степана Мельника про теперішню дійсність в підсовєтській Україні. Автор статтей є видатним канадійським журналістом, народився в українській родині у Вінніпегу і нараховує тепер 43 роки. Свою журналістичну кар'єру почав після другої світової війни, під час якої він відбував службу у канадійській морській фльоті. На протязі трьох років він був редактором англомовного тижневика в Трансконі біля Вінніпегу.

Франція заперечує вістки про швидкий атомовий вибух на Сагарі

Париж. — Міністер Жак Сустель, з якого віданні є м і. справи, зв'язані з розвитком с а м о с т і йних французьких атомових дослідів і продукцією атомової енергії, заперечив, наче б уже „в найближчих тижнях" мав відбутись перший е к с периментальний вибух французької атомової бомби. Минулотижнева конференція 9-ох африканських держав в столиці Ліберії Монровії з а п р о т е стувала була проти заплянованого вибуху на Сагарі. Французький амбасадор в Ліберії заявив, що плянований вибух в найменшій мірі не загрожуватиме людським оселям. В міжнародній п р е сі появилось в останньому часі багато вісток на тему недалекого французького атомового експерименту, який особливо хвилює африканські народи, що сусідують із Сагарою. Між іншим, появилась вістка, що президент Шарль де Голь, який заповів нову подорож до Альжиру, буде при цій нагоді приявний при тому першому експериментальному вибухові. Він має статися в такій частині Сагари, яка віддалена від найближчої людської оселі за 725 миль. Проте північно-африканські араби твердять, що центр французький атомових дослідів на Сагарі знаходиться недалеко південно-західнього Альжиру.

● **Українські студентські громади** Филадельфії, Балтимору і Трентону та Крайовий провід „Зарева" із своїми осередками у Филадельфії, Балтиморі, Трентоні і Ню Йорку влаштовують в днях 15 і 16 серпня ц. р., спільну товариську зустріч на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па. У програму зустрічі входитиме звідомлення учасників „Міжнародного Фестивалю Молоді" у Відні, відбивайкові змагання, ватра та забава.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 97, відбудуться в неділю, 16-го серпня 1959 р., в год. 2-ій по пол., в церковній залі — під ч. 45-47 Hope Ave. в Пассейку. Управа просить про присутність членів, бо є важливі справи до полагодження. — М. Мельник, рек. секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в п'ятницю, 14-го серпня, 1959 р., точно в год. 8-ій веч., в Громадському Домі. Просимо, щоб всі члени були присутні, буде справа виїзду на Союзівку. — В. Новак, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 42, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 15 серпня 1959 р., в год. 7:30 веч., в УНДомі при 237 Hope Avenue. На Збори проситься прийти всіх членів, бо є справи, які вимагають схвалення і одобрення членів. — В. Марущак, рек. секр.

ШИКАГО, Ілл. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 252, відбудуться в неділю, 16-го серпня 1959 р., в год. 12-ій впол., в залі при 2250 В. Кортез. Проситься членів прийти. — Когут, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 372, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 15-го серпня 1959 р., в год. 8-ій веч., при Голл Черч вул. Всіх членів просимо явитись точно, а головно тих членів, які довгують із вкладками, щоб вирівняли свої залеглості. Проситься членів приєднувати нових членів до УНСоюзу. — П. Шило, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 342, відбудуться в неділю, 16-го серпня 1959 р., в год. 2-ій по пол., в залі під церквою св. Вич. Димитрія. Довгуючі члени будуть ласкаві вирівняти залеглі вкладки; проситься позаміщевих членів подати точні адреси — деякі листи з дивідендою, видані УНСоюзом, повернулись через несправлені адреси. — о. І. Гундяк, секр.

АЛЛЕНТАВН, Па. — Управа В-ва св. Арх. Михаїла, Від. 147 повідомляє своїх членів, що слідуючі Збори та важливі наради відбудуться в неділю, 16-го серпня 1959 р., в залі укр. прав. Громади, в год. 2-ій по пол. Просимо всіх прибути, а головно тих, які залягають із вкладками. — Д. Рудакевич, предс.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, відбудуться в суботу, 15-го серпня 1959 р., в год. 7:30 веч. у Вінярського. Просимо всіх членів прибути. — І. Вурний, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — В-во св. Василія, Відд. 339, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 16-го серпня 1959 р., в год. 3-ій по пол., в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лаврец вул. Проситься всіх членів прибути на ці сходини і вирівняти свої залеглі вкладки. — А. Хромяк, пред.; А. Дрогомирецький, кас.; С. Лупацій, секр.

ПОНКЕРС, Н. Й — Т-во „Подільська Січ", Відд. 8, повідомляє своїх членів, що місячні вкладки можна заплатити кожної п'ятниці від 14-го до 21-го цього місяця, при 13 Washington Street, в Клюбі, від год. 7-8-ої веч. і просимо привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. — В. Мандзій, секр.

НЬЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Чорноморська Січ", Відділ 14, відбудуться в середу, 19-го серпня 1959 р., в год. 7:30 веч., під ч. 508 18th Ave, в Січовім домі. Проситься прибути на Збори та вирівняти місячні вкладки та привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. — М. П. Отрок, секр.

Посмертні Згадки

Іван ШТОЙКО, — довголітній член 204 Від. УНСоюзу в Ню Йорку, помер 7-го серпня 1959 року. Покійний народ. 1890 р. в селі Просвиці, пов. Збараж, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Павліну та 2-ох синів, Володимира і Михайла. Похорон відбувся в середу, 12-го серпня 1959 р., із пох. заведення П. Яреми, до церкви св. Юра в Ню Йорку, опісля на цвинтар Кальварія. — В. И. П.!

В. Гасій, секр.

Микита ВОРОБЕЦЬ, — член Б-ва св. Юрія, Відд. 379 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 16-го липня 1959 р. Покійний походив із села Шихів, пов. Стрий, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марію, доньку Павліну та 4 синів: Михайла, Івана, Василя і Стефана. Похорон відбувся в суботу, 18-го липня 1959 року, з пох. заведення на цвинтар Елмвуд Парк. — В. И. П.!

М. Семків, секр.

● ПРАЦЯ ● HELP WANTED MALE ●

WOOL — SPINNERS
ДОСВІДЧЕНІ
Праця на шихти
Всі компанійні користі
BEATTIE MFG. CO.
242 Main Street
Little Falls, N. J.
Bus # 4 при дверях

● ПРАЦЯ ● HELP WANTED FEMALE ●

УЧНІ
до науки у ВИШИВАННІ
Охолоджено.
Добра початкова платня.
B. H. S. EMBROIDERY
7013 Polk St. — Guttenberg, N. J.
UN 7-9053

● МЕШКАННЯ ●

Мебльовані КІМНАТИ
до ВИНАЙМУ
одиноким чоловікам або жінкам
в Бруклині,
біля Простект Парку.
Tel.: PR 3-6221

● ВАКАНЦІЇ ●

MIAMI — FLORIDA — маємо до винайму умебл. апарт. з кухнею, починним до варення столовим накриттям на тиждень, місяць, або цілий сезон
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla.—Tel.: Plaza 8-1078

Щадничо-Позичкова Спілка „Трайдент"
ШИКАГО, ІЛЛ.

СТАВИТЬ ЗАПИТ:
ЧИ ВИ ВИКИДАЄТЕ ДОЛЯРИ ЧЕРЕЗ ВІКНО?
ЕКЗЕКУТИВНИЙ ДИРЕКТОР НАЙСТАРШОЇ НАЙБІЛЬШОЇ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ В АМЕРИЦІ,
Петро Пуцило
КАЖЕ:
Як Ваше щадниче конто непрацює для Вас інтенсивно - Ви тратите доляри, так як би Ви їх викидували через вікно.
Чому не переслати або не принести Ваших ощадностей до „ТРАЙДЕНТУ"? . . для безпеки і кращих прибутків- Тут ощадности є обезпечені і тут Ваші ощадности працюють для Вас більше й приносять більше.
Зложіть їх в ТРАЙДЕНТ, який має державну асекурацію на людські депозити, ознакою чого є цей знак.
Зложіть їх в Трайдент ще й тому, що він є найстаршою того роду нашою інституцією в Америці, бо заінкорпорований в 1913 році.
Зложіть в Трайдент, який приймає депозити теж поштою з цілої АМЕРИКИ й КАНАДИ і ПЛАТИТЬ 4% ДИВІДЕНДИ ДВА РАЗИ РІЧНО на 30-го квітня і 31-го жовтня. Гроші, здепоновані до 15-го дня в місяці, приносять відсотки вже першого дня цього місяця.

TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1825 West 51st Street, CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PRospect 8-5200

НОВА КНИЖКА!
Софія ПАРФАНОВИЧ
„ЛЮБЛЮ ДІБРОВУ"
Ціна — $ 1.60
Замовляти:
в КНИҐАРНІ „СВОБОДИ"
83 Grand Street
Jersey City, N. J.
Перша книжка про життя наших людей в Новому Світі та їх відношення до обставин і природи, їхні пляни й мрії та здобутки. Вони приносять своє життя на нові терени, а їхні діти виховуються в Пласті й СУМА серед прегарної природи.

LAWRENCE HOUSE —
PINE ACRES
у КЕТСКІЛЬСЬКИХ ГОРАХ
при дорозі # 32
КІМНАТИ ДО ВИНАЙМУ
КАБІНИ — РЕСТОРАН — БАР
МИКОЛА ЦИМБАЛІСТИЙ — став новим власником LAWRENCE HOUSE у Lawrenceville, N. Y., та сполучив цю посілість із сусіднім заїздним домом-готелем PINE ACRES. Новий власник має 30-річний досвід у веденні першорядної кухні. — Pine Acres має до винайму 12 вигідно умебльованих кімнат, а поруч є ще дальших 11 кабін з модерним вивінуванням.
УКРАЇНЦІ!
Приїжджайте, а привітає Вас радо —
Микола ЦИМБАЛІСТИЙ!
ВІДКРИТО ЦІЛИЙ РІК! ВІДПОЧИНОК І ВИГОДИ!
Адреса: Box 78
Rd. 1, Highway 32
Catskill, N. Y.
Телефон: ORange 8-9760

ПЕРШИЙ ПЕРЕКЛАД
з аргентинської класичної літератури на українську мову
Рікардо Ґуйральдес
ДОН-СЕҐУНДО СОМБРА
в перекладі Олексія Сапока
Мистецьке оформлення Бориса Крюкова
Видавництво Миколи ДЕНИСЮКА
Трибарвна обкладинка. 304 сторін.
Ціна 2,— дол.
Цікаво читати „Дон-Сеґундо Сомбра" і відчувати в цьому національному аргентинському творі ритм життя і лицарськість, які перекликаються ніжним гомоном з минулим українського народу.
Замовлення і гроші слати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4,308. Зловив.

Вірячи, що його здобич мертва, хижак ска спускався вниз, щоб приземлитися . . .
Коли нагло, в кінцевому велетенському зусиллі, Тарзан піднісся, зловив кістляву ногу! Ось тут пожива! . . Ось рятунок життя!

48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
ГУЦУЛЬСЬКІ КИЛИМИ,
вишивки, різьба з Гуцульщини.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●
ДЕЛІКАТЕСЕН — ҐРОСЕРНЯ
Давно заснована, околиця на лінії Ніюарк — Ірвінґтон.
$ 50,000 річного продажу.
Вповні устаткована. Низький чинш.
Голоситись — D. Berger
DAVID CRONE HEIM
Realtor
900 Broad Street — Newark, N. J.
MArket 3-1349

● MISCELLANEOUS ●
WHITE EAGLE MARKETS
Meats & Provisions — Pork
Наші ковбаси відомі з своєї якости і смаку.
Крамниці містяться:
628 5th Ave. — 4410 5th Ave., Brooklyn,
664 Manhattan Ave., Green Point, Brooklyn.
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Main Office: Tel.: South 8-7347

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

JOHN KRAUSS, Inc.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmond Hill, Long Island
М'ЯСО
і
М'ЯСНІ ВИРОБИ

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо
і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
FRemont 6-8193 Bronx 57, N. Y.

ШУКАЄТЕ ПОМОЧІ ПРОТИ СВЕРБІННЯ,
спричиненого зовнішніми витрисками
Хворі, які майже відходять від глузду, терплячи справжні тортури свербіння шкіри, при чому вони часто дряпають, майже здирають собі шкіру — знайшли надзвичайну поміч проти нещастя свербіння, спричиненого зовнішніми витрисками — причиками. „Повні терпіння дні, безсонні ночі і підсвідомий гін безперервного бажання дряпати - дряпати - дряпати, — все це може знайти чудесну поміч від маєті, званої AMIDO. Є це формула, що складається з шістьох випробуваних медикаментів, якою смарується ззовні і яка заспокоює нестерпний біль свербіння. Без різниці, які маєті перед тим Ви не стосували б, ми радимо спробувати AMIDO. Спеціяльна ціна тепер $ 6.00 (за три — $ 2.50 тубки) все таки Ви признаєте, що жадна ціна не є завелика, щоб заплатити за поміч від таких тортур свербіння. Вишліть цей вирізок до
TRYSAN CO., Dept. E.
Peekskill, N. Y.
Зараз вишлють Вам запас і не платіте, доки Ваша посилка не буде доставлена до Ваших рук. Пишіть точно друком Ваше ім'я й адресу на коверті, а будете певні, що одержите AMIDO без опізнення.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ: КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐУ!
BUY U. S. SAVINGS BONDS!
AND SAVE

МИХАЙЛО КАНЮК
Погребник
KANIUK
CHICAGO FUNERAL HOME
2321 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Illinois
Phone: ARmitage 6-4575
Похоронне заведення існує вже понад чверть сторіччя

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568